

XAVER

ZÁŘÍ | ŘÍJEN 2017

ZPRAVODAJ DIVADLA F. X. ŠALDY LIBEREC

MUČEDNÍK V MALÉM DIVADLE STR. 4

NOVÉ POSILY V ČINOHŘE A V BALETU STR. 4

JOHANKA Z ARKU V LIBERECKÉ OPEŘE STR. 5

V DIVADLE SE ROZZÁŘÍ
PETROLEJOVÉ LAMPY STR. 7

Alaš Bricein, Mariana Hocheľová | RIGOLETTO foto Petr Našic

divadlofxšaldy

Vážení a milí přátelé divadla,

vítejte v nové divadelní sezóně. O tom, že bude po umělecké stránce velmi pestrá, vás jistě přesvědčí slova uměleckých šéfů jednotlivých souborů. S každou novou sezónou se ale snažíme přijít s alespoň malým vylepšením, abyste se u nás cítili ještě o trošku lépe. V minulé sezóně jsme zavedli šatnu zdarma, od této sezóny je nově možné platit na našich pokladnách platební kartou. Já vím, to už je možné skoro všude. Právě proto už bylo načase platební terminály zavést. Za velmi důležitou pak považuji další změnu – počínaje listopadovými představeními budou sedadla v Malém divadle číslována. A kdo si dříve koupí vstupenku, bude mít na výběr, kde chce sedět. Už se tak nebude stávat, že diváci, kteří přišli těsně před začátkem představení, už nenašli místa vedle sebe.

A když už jsme u Malého divadla, určitě si všimnete překrásné nové podlahy! Ale to není vše. Kromě toho jsme zmodernizovali vzduchotechniku a v obou našich divadlech investovali do vylepšení zvuku a scénického osvětlení. Díky tomu vám budeme moci přinášet ještě lepší požitek ze všech představení. Vždyť divadlo je iluze a právě podpora zvukových a světelných efektů udělá své.

Přeji vám hodně nevšedních zážitků a těším se na setkávání s vámi na představeních v Šaldově i Malém divadle.

Jarmila Levko
ředitelka DFXŠ

SEZÓNA 2017–2018 V DIVADLE F. X. ŠALDY

Leoš Janáček Libor Vaculík	PETROLEJOVÉ LAMPY	Bedřich Smetana	DVĚ VDOVY
Giacomo Puccini	BOHÉMA	Jeffrey Lane, David Yazbek	ŽENY NA POKRAJI NERVOVÉHO ZHROUCENÍ
	Johann Strauss	NOC V BENÁTKÁCH	TAJUPLNÝ OSTROV Jules Verne
	Margaux Thomas, Cyrus Meurant	MALÝ PRINC	Marius von Mayenburg
Lenka Čepková	ŽIJEME?	Friedrich Schiller	MUČEDNÍK
	ÚKLADY A LÁSKA	Petr Iljič Čajkovskij	PANNA ORLEÁNSKÁ
	Vern Thiessen	LENINOVÍ BALZAMOVAČI	
Jaroslav Žák, Tomáš Syrovátka	KONEC STARÝCH ČASŮ	Alena Pešková, Gabriela Vermelho, Aries	(S)TVOŘENÍ

NENECHTE SI UJÍT DERNIÉRU HUDEBNĚ-TANEČNÍHO DRAMATU

Přijďte si poslechnout podmanivou hudbu Gabriely Vermelho, její zpěv a hru na kvintu a nechte se unést příběhem velké lásky Evy a Mánka. To vše 18. října v Šaldově divadle, kdy se společně s celým baletním souborem rozloučíme s představením *Gazzina roba!*

SVĚŽÍ KLASIKA A PLNOKREVNÁ KOMEDIE V ŠALDOVĚ DIVADLE

Mnoho povyku pro nic dává vyniknout hereckému umění činoherního ansámblu.

Veronika Korytářová, Karolína Baranová | foto Patrik Borecký

V uplynulé sezóně se Divadlo F. X. Šaldy připojilo k oslavám čtyřtého výročí úmrtí Williama Shakespeara. Uvedli jsme balet *Romeo a Julie* a romantickou komedii ze zákulisí vzniku slavné tragédie – *Zamilovaný Shakespeare*. Když ovšem připomínáme nejslavnějšího dramatika, nemůže nám na repertoáru v žádném případě chybět klasická shakespeareovská komedie, a proto oslavy vyvrcholily premiérou *Mnoho povyku pro nic*. Režisérka Kateřina Dušková je umělecká šéfka Divadla Na Fidlovačce, kde nedávno vytvořila inscenaci Shakespeareova *Snu noci svatojánské* s prvky nového cirkusu. V Liberci Duškovou známe ze stále vyprodaného nastudování *Královy řeči* se Zdeňkem Kupkou a Martinem Poláchem v hlavních rolích. Ke stejné dvojici herců se režisérka vrací i v inscenaci *Mnoho povyku pro nic*: máte-li rádi komediální kreace Martina Polácha, jeho princ don Pedro vás nezklame. Z přebytku činorodosti zaplétá dobře míněné intriky, co mají spojit dva páry zamilovaných. Hostující Zdeněk Kupka si užívá mistrně napsaného starého mládence Benedika. Nezdolnou protihráčkou v jiskřivých soubojích mu je Veronika Korytářová jako Beatrice. Její inteligentně výřečné i živelně akrobatické klaunství vám prostě nedovolí přestat se smát. Karolína Baranová a Tomáš Váhala vytvořili Héru s Claudiem, dvojici naivních milenců rozdělených pomluvou. Lecťím připomenou *Romea a Julii*, které

v DFXŠ ztvárnili před šesti lety, třeba riskantním trikem s mrtvou nevěstou, tentokrát se šťastným rozuzlením. Herectví obou zatím dozrálo, střídá citovou vroucnost s drsnou nadsázkou do živého portrétu dnešního páru, co stejně lehce podléhá idylickému (sebe)klamu jako veřejně šířené pomluvě. Ale nebylo by o čem hrát, kdyby proti nevinným pastičkám na milence nepletl řádnou past intrikán. Shakespeareovského padoucha si vychutnává Tomáš Impseil – jeho don Juan je ostře nabroušený drsňák ve střehu, skrz zuby cedí úsporné náznaky osobní ublíženosti. Impseil navazuje na svého nelitostného dona Juana ze Svobodovy adaptace Molièra (novinka uplynulé sezóny) i na ponížením zkřiveného Jeana ze *Slečny Julie* (DFXŠ 2010).

A protože celý ten *Povyk* se tropí kolem milostných vztahů, které všichni zaplétáme stále stejně, odehrává se komedie kdesi v současném světě, kde poklidné vody malé uzavřené společnosti rozvíří příchod vojska v čele s Poláchovým princem, a budete se divit, jak přesvědčivě kouzlo renesančních rytířů přebírá ostrá banda akčních hrdinů jako vystřížených z amerických filmů. Kateřina Dušková vytvořila aktuální břitkou komedii se svěžím dechem a v nejlepším slova smyslu rozvinula tradiční shakespeareovské divadlo, které především dává vyniknout hereckému umění činoherního ansámblu.

Milí diváci, doufám, že jste přes léto načerpali dostatek sil a už se stejně jako my nemůžete dočkat nových divadelních zážitků. Činohra vám na podzim nabídne hned tři premiéry. Do Malého divadla se vrací režisér Martin Tichý, jehož inscenace *Arabská noc* se před několika lety stala událostí přesahující hranice našeho města. Tentokrát si opět vybral současnou německou hru – a já věřím, že jeho *Mučedník* se stane dalším mimořádným zážitkem. V Šaldově divadle se naopak představí režisér, jehož Liberec ještě nezná. Filip Nuckolls, bývalý dlouholetý šéf ústeckého Činoherního studia, má veliký cit pro látky na pomezí dětského a dospělého divadla, někteří z vás možná na jaře navštívili jeho hostující inscenace *Mikulášových patálií* a *prázdnin*. U nás se ponoří do světa Julesa Verna a jeho verze *Tajuplného ostrova* slibuje podívanou opravdu pro celou rodinu. Děti, vezměte rodiče do divadla!

Výročí VŘSR se ještě před třiceti lety slavila povinně, my letos to kulaté připomeneme dobrovolně komedií *Leninovi balzamovači*. Proč se rýpeme v minulosti? Protože si myslíme, že na některé věci se prostě nesmí zapomenout, aby se nám náhodou nevrátily. Těšte se na proklatě černý humor i na scénografii, která vám Malé divadlo ukáže z hodně nezvyklého úhlu. A pokud máte po ruce diář, zakroužkujte si sobotu 18. listopadu, kdy vás v rámci Noci divadel opět čeká bohatý program plný překvapení.

Těším se na shledání v hledišti!
Šimon Dominik, šéf činohry

Tomáš Váhala, Tomáš Impseil, Martin Polách | foto Patrik Borecký

Z FRANCOUZSKÉHO FILMU DO LIBERECKÉ ČINOHRY: PETR HANÁK

Soubor liberecké činohry v nové sezóně doplní dva noví herci, čerství absolventi divadelních škol. Posilu z pražské DAMU Michala Lurieho vám představíme v příštím čísle, s novým kolegou z brněnské JAMU se můžete seznámit už teď.

Petr Hanák se narodil 22. května 1989 v Brně, s herectvím si zahrával od útlého dětství, léta chodil do dramaťáku v ZUŠ, a dokonce i při studiu francouzštiny na pedagogické fakultě Masarykovy univerzity hrál divadlo – pochopitelně francouzsky – a vystupoval na amatérské přehlídce ve Francii. Jazyková dovednost mu již vynesla první drobnou roli ve francouzském filmu: snímek Z Paříže do Paříže jste mohli vidět v červnu v českých kinech. Při studiu na JAMU hostoval v ambiciózním brněnském generačním Divadle Feste. Cenné zkušenosti sbírá dle svých slov také nejrůznější příležitostnou prací: dělal například vedoucího na táboře, průvodce na Kuksu, nosiče rakví na pohřbech nebo nakládal zavazadla na brněnském letišti.

Při studiu Shakespearovy komedie Mnoho povyku pro nic (role padoucha Konráda) jste poznal téměř celý liberecký činoherní soubor. Jak se vám v ansámblu pracovalo?

Naskakoval jsem do rozjetého vlaku dva týdny před premiérou místo Jakuba Chromečka. Kvůli tomu nebyl čas na nějaké počáteční rozpaky. Byl jsem nervózní, je to moje první role na velkém jevišti, první v mém prvním angažmá, ale hned první den mi Tom Impseil, se kterým mám ve hře první dialog, nabídl, že si spolu můžeme scénu projít, a Přemek Houška, se kterým hrajeme dvojici Tomových nohsledů, mě ochotně zasvětil do aranží našich scén a zároveň mi paní režisérka nechala prostor, abych si svou postavu pojednal po svém. Všichni jsou tu vstřícní a přívětiví. A nemyslím jen herce. Stejně tak pánové z techniky, paní kostymérky, paní tajemnice, vrátní... Je mi v Liberci moc dobře.

Na co se v Liberci těšíte?

Baví mě hledání společných jmenovatelů s Brnem – třeba historické soužití s Němci, nebo že tu máte tramvaje i přeprahu, byť je všechno menší, kompaktnější. A strašně rád lyžuju, takže se těším na kruté severské zimy, kterými mě místní straší.

Jakou zkušenost považujete pro své herectví za nejdůležitější – a proč?

Nejzásadnější pro mě byla příprava na přijímací zkoušky na JAMU s mimořádným hercem Erikem Pardusem. V té době hrál v Městském divadle, ověnčený mnoha cenami (Thálie, Cena Alfréda Radoka a další). A tento skvělý člověk ve mě věřil a nevzdával to se mnou, ani když jsem opako-

vaně nebyl přijat. Bez toho bych si nikdy netroufl ani podat přihlášku. Díky jeho hodinám jsem pochopil, že to, co děláme v dramaťáku, nemá s herectvím mnoho společného. Věnoval se mi dokonce i po vyčerpávajících chemoterapiích. Mého přijetí na JAMU se bohužel nedožil, ale jeho „Je to hodnotitelné“, což říkal před každými přijímačkami, si často připomínám.

Na JAMU nakonec Petr Hanák absolvoval u stejné profesorky jako liberečtí herci Jan Jedlinský a Jakub Kabeš. Celý rozhovor – třeba o tom, jak se na JAMU učí herectví nebo o Petrových zkušenostech z Francie – si můžete přečíst na našich webových a facebookových stránkách.

-len-

ZPRÁVA ZE SOUČASNÉHO SVĚTA: FANATISMUS V NÁS

Marius von Mayenburg: MUČEDNÍK

V pátek 6. října 2017 můžete v Malém divadle poprvé vidět hru Mučedník Maria von Mayenburga, jednoho z nejhranějších současných německých dramatiků, kterou režíruje Martin Tichý. Nabídne velmi nečekaný, skandální pohled na náboženský fanatismus a jeho kořeny v naší svobodné evropské kultuře a společnosti.

Mučedník není první Mayenburgova hra, kterou studujete. V roce 2010 jste v DFXŠ inscenoval Tvář v ohni. Jaký je Mayenburg autor a co vás na něm baví a dráždí?

Baví mě, že žije a píše v našem současném světě a je jen o pár let starší než já. Umí zachytit pocity i slabiny své generace, umí ukázat, jak vzniká nedorozumění v rodině, jak jsme omezení a vzdálení jeden druhému, i když si sedáme večer k jednomu stolu. Baví mě jeho vtip a způsob vyprávění – jak svižně střídá krátké scény. Na obou hrách mě ale zajímá hlavně téma.

O čem je Mučedník? Proč ho lidé dneska v Liberci potřebují vidět?

Hra klade znepokojivou otázku, jak je možné, že se z normálního kluka odvedle stane náboženský fanatik. Radikální víra je pro mladé lákavá. Dává jim možnost být rebely a bouřit se proti světu, který vidí jako zkažený. Podceňujeme sílu náboženství. Snadno věříme, že v době, kdy je většina záhad odhalena, víra a náboženství ztratily sílu. Připomíná mi to jednu rozmluvu z německého románu Liona Feuchtwangera o nástupu

fašismu v Německu, kde se jeden Žid vysmívá obavám druhého slovy, že je absurdní, aby utikal ze země Goetha a Schillera, kde už stovky let nebyl spáchán pogrom na Židy. Lidé potřebují *Mučedníka* vidět, aby zažili nakažlivost radikální víry a nepodceňovali ji.

Pro některé liberecké diváky byla nezapomenutelným zážitkem vaše inscenace Arabské noci Rolanda Schimmelpfenniga (DFXŠ 2004), dalšího současného německého dramatika. Můžete oba autory nějak srovnat?

Schimmelpfennig píše víc básnivě, dokáže do slov i do postav zaklít více tajemství, a otevírá tak prostor pro fantazii a nejrůznější výklady. Jeho postavy jsou nesené proudy, kterým sami nerozumí. Mayenburg nabízí spíš filmové obrazy a konkrétní situace, je věcnější a stříhovější. Jeho postavy nemají tak hlubokou duši. Je třeba je víc rozžít. O tom, že se Mayenburg vyjadřuje filmově, svědčí i to, že *Mučedník* už byl zfilmován a scénář se od divadelní hry téměř neliší.

-len-

PŘEDSTAVUJEME NOVÉHO TANEČNÍKA

Od září se můžeme těšit na novou mužskou posilu v baletním souboru! Zkušený tanečník australského původu Macbeth Kaněra přijal angažmá do našeho baletního souboru. Tanec studoval na australské baletní škole v Melbourne, kde získal stipendium od nadace Ars Musica. Do libereckého souboru přichází z Národního divadla moravskoslezského, kde strávil pět sezón a stal se sólistou. Macbeth má ve svém repertoáru několik rolí čistě klasického charakteru, jako je Princ v *Louskáčkově* či v *Popelce* nebo James v romantickém baletu *La Sylphide*. Ztvárnil také mnoho rolí dramatických a komických, jako jsou např. Rochefort ze *Tří mušketýrů* nebo Demetrius ze *Snu noci svatojánské*. Tančil rovněž v choreografiích slavných tvůrců, jakými jsou Jiří Kylián či Itzik Galili.

JOHANKA Z ARKU V LIBERECKÉ OPEŘE

22. září 2017 uvede liberecká opera Divadla F. X. Šaldy premiéru opery Panna orleánská skladatele Petra Iljiče Čajkovského. Opera byla zkomponována na počátku 80. let 19. století, kdy bylo skladateli čtyřicet let a jeho život procházel těžkým obdobím. Opera, vycházející ze stejnojmenného dramatu Friedricha Schillera, je nastudována v ruském originále pod taktovkou Martina Doubravského a v režii Lindy Keprtové. V hlavních rolích se představí Alžběta Vomáčková, Csaba Kotlár, Věra Poláchová, Dušan Růžička, Pavel Vančura a mnoho dalších. Výrazné posílení zaznamenal i operní sbor vzhledem k tomu, že tuto složku můžeme v ruské operní literatuře považovat za jednu z dominantních.

Opera Panna orleánská se v novodobé historii Divadla F. X. Šaldy představuje v Liberci vůbec poprvé.

ROZHOVOR S LINDOU KEPRTOVOU

Panna orleánská – příběh obecně známý, na operních jevištích však interpretován spíše výjimečně. Jaký důvod má tedy liberecká opera Divadla F. X. Šaldy uvést operu P. I. Čajkovského, jež pojednává právě o této hrdince?

Důvodem k uvedení této opery je především bolestná hudba, jež Pannu orleánskou provází po celý čas, po který ji během představení můžeme sledovat. Čajkovský nám zanechal partituru plnou pravdivé citlivosti, plnou hledání a objevování, zanechal nám Pannu orleánskou jako člověka z masa a kostí, ne jako postavu z bájí a legend. A tak nám bylo, přiznám se, trochu líto, že se této opeře dostává tak málo prostoru, že stojí na okraji. Protože však dramaturgie souboru stojí i na základech racionálních, je nutné zmínit, že dalším a zásadním důvodem, díky kterému se Panna orleánská může v Liberci představit, je možnost obsadit do hlavní role talentovanou Alžbětu Vomáčkovou, na které je celá inscenace postavena.

Jako motto inscenace si mohou diváci přečíst „Rozhodnout se znamená stát se svobodným“. Taková věta musí bezpochyby vyvolávat mnoho otázek.

Panna orleánská obecně vyvolává mnoho bezvýhodných otázek. Jak je možné, že se mladá dívka rozhodne „změnit svět“ a v určité fázi se jí to v tak neženské disciplíně, jako je válka, daří. Jak je možné, že se neznámé děvče dostane až k těm nejvyšším politikům, jak je možné, že Bůh, na kterého tak spoléhala, ji najednou opustil.

Divadelní zpracování, respektive Čajkovského opera, ale vychází ze Schillerova divadelního textu, kde již na spoustu těchto otázek dostáváme odpověď.

Ano, ale další otázky vyvstávají. Důležitým mezníkem u „našich“ tvůrců je Johančino setkání s pozemskou láskou, s tělesnou touhou, s poznáním, které doposud neprožila. A které se stává klíčovým momentem v jejím dalším „putování“. A také nezapomínejme na postavu otce, která je v Johančině životě zásadní. Tak je tomu ale většinou v životě každé dcery.

Jaká je tedy liberecká Johanka?

Bezesporu silná. I přes své pochyby rozhodná a neústupná. I přes své mládí a rodinné pozadí. Takové zbraně se však nakonec mohou otočit proti nám samotným, zvláště když poznáme krásy neznámé a doposud neobjevené. Johanka si svou cestu vybrala sama. A až tehdy, kdy jsme schopni si uvědomit, jaký důsledek budou mít naše činy na naše životy, a přesto se nechceme vzdát, tehdy se stáváme opravdu svobodnými. Toto poučení není pochopitelně z mé hlavy, lítá si kolem nás, ale pro Pannu orleánskou není v tuto chvíli pro mě lepšího přirovnání. Johanka z Arku je o hledání vlastních mantinelů, o slabosti těch, kteří o nás rozhodují, o jiskře, kterou v sobě musíme neustále zažehávat, když nesedíme se založenýma rukama. O tom, že v životě přicházejí věci, na které ještě nejsme připraveni, o nesmrtelnosti myšlenek, o tom, že jsem tady a teď, a to je síla, nikoliv slabost.

-len-

Vážený a milý příznivci liberecké opery, v nové sezóně se rozhodně opět máte na co těšit. Zahájíme hned v září premiérou velkolepé Čajkovského opery *Panna orleánská*, kterou jste bezpochyby v Liberci ještě neviděli. Více se dozvíte v rozhovoru s režisérkou Lindou Keprtovou. 6. října pak vyvezeme naši inscenaci Massenetovy *Thaïs* do pražského Stavovského divadla na Festival Opera, přehlídku reprezentativní tvorby všech českých a slovenských operních domů, kde jsme již tři ročníky po sobě vyhráli prestižní Cenu kritiků za nejlepší představení (v roce 2011 za Pucciniho *Edgara*, v roce 2013 za Massenetovu *Dona Quichotta* a v roce 2015 za Foersterovu *Evu*).

Pokračujeme také v úspěšné řadě symfonických koncertů, 15. října zazní v Šaldově divadle *Taras Bulba* Leoše Janáčka a *Koncert pro violoncello a orchestr h-moll* Antonína Dvořáka pod taktovkou Stanislava Vavříčka, se sólem Jiřího Hanouska.

Nevšední divadelní zážitek konečně slibuje i prosincová premiéra Smetanovy opery *Dvě vdovy*, navazující na naši řadu z české operní tvorby, kterou u nás nastudují pozoruhodné osobnosti: významný český dirigent Robert Jindra a režisér s výraznou poetikou Jan Antonín Pitínský.

Věřím, že vám s naším operním souborem v podzimních dnech a dlouhých večerech způsobíme mnoho radosti z krásné hudby, jevištních kouzel a neopakovatelných živých setkání s uměním.

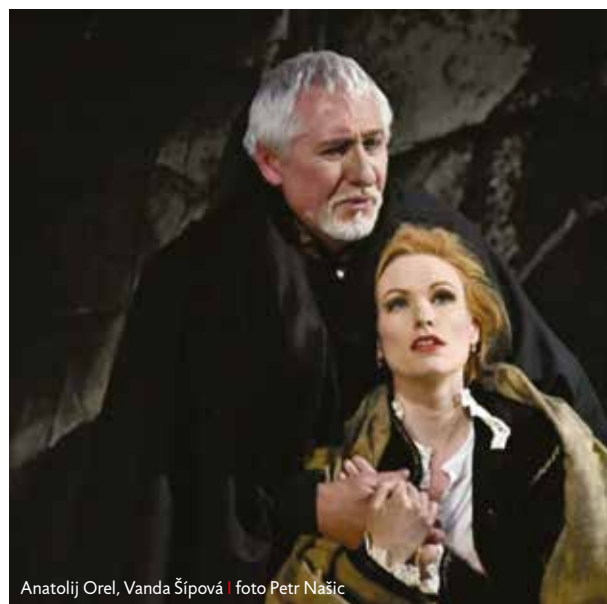
Martin Doubravský, šéf opery

OHLÉDNUTÍ ZA PREMIÉROU RIGOLETTA

Pavel Vančura, Andriy Shkurhan | foto Petr Našic

Není snad jediného operního fanouška, který by nemiloval hudbu Giuseppe Verdiho, který by neobdivoval jeho slavnou operu *Rigoletto*. Opera, zkomponovaná na libreto Francesca Marii Piaveho, vycházející z divadelní hry Victora Huga *Král se baví*, byla v liberecké opeře premiérována 19. května 2017 jako poslední premiéra sezóny 2016/2017, a to v režii Oldřicha Kříže a pod taktovkou Martina Doubravského, ve scénografii Daniela Dvořáka a v kostýmech Romana Šolce. Představení je postaveno na skvostném pěveckém obsazení, za všechny jmenujme kupříkladu Andrije Shkurhana, Aleše Brisceina, Marianu Hochelovou, Anatolije Orla, Dušana Růžičku, Vandu Šípovou či Alžbětu Vomáčkovou. Na nejbližší představení této inscenace se můžete vydat hned na začátku nové divadelní sezóny, a to 14. září 2017.

Anatolij Orel, Vanda Šípová | foto Petr Našic

VÍTE, ŽE?

... o všech novinkách a událostech v baletním souboru se dozvíte i na facebooku? Stačí se přidat k naší veřejné skupině **BALET LIBEREC** a všechny zajímavosti naleznete právě tam. Nahlédněte „pod pokličku“ každodenního dění na baletním sále a sledujte, jak se připravují premiéry. Budeme se těšit na vaše reakce, ohlasy a poznámky.

... že od začátku sezóny mají naše scény nové kvalitnější ozvučení, a tak se můžete těšit na ještě silnější zážitky v hledištích Šaldova i Malého divadla?

... činohra chystá další představení pro sluchově postižené? Loni byl pro ně živě tlumočen *Podivný případ se psem a 4. října* tohoto roku budou v Malém divadle tlumočníci České unie neslyšících překládat do znakové řeči představení *Strasti života*.

... DFXŠ navázalo spolupráci se Staatstheater Nürnberg a na konci června se zúčastnilo tamního festivalu Talking About Borders (Hovory o hranicích)? Herci našeho činoherního souboru v Norimberku odehráli představení Goldflamovy hry *Achich...* a ředitelka DFXŠ Jarmila Levko se šéfem činohry Šimonem Dominikem představili německému publiku české divadlo. Obě divadla také společně vypsala mezinárodní dramatickou soutěž a jeden z vítězných textů, hru *Žijeme?* mladé slovenské autorky Lenky Čepkové, uvidíte již tuto sezónu v Malém divadle. Poetická hra se dotýká právě tématu hranic mezi lidmi, mezi minulostí a budoucností či mezi životem a smrtí.

... pokud chcete vidět *Strasti života* nebo *Testosteron*, musíte si pospíšit? Na podzim čeká obě vaše oblíbené činoherní inscenace derniéra!

Zřizovatelem Divadla F. X. Šaldy je statutární město Liberec.

Umělecká činnost divadla se uskutečňuje také za finanční podpory Libereckého kraje a Ministerstva kultury ČR.

Vydalo DFXŠ 2017 • Náklad: 16 500 ks

Šéfredaktorka: Ing. Jarmila Levko (lev)
Redakční rada: Linda Keprtová (kep),
Tomáš Syrovátka (tos),
Petra Březovská (brez), Martin Urban
Grafický design: Martin Taller

Předplatné na celý rok (ABO + Bloky):
v budově Šaldova divadla v odd. předplatného, tel.: 485 107 836,
e-mail: predplatne@saldovo-divadlo.cz

Prodejní doba: pondělí až pátek
8.30–11.00, 13.00–15.30 hodin.
V měsících říjen až leden je ve dnech úterý a středa prodloužena otevírací doba do 17.00 h.

Vstupenky: v pokladně divadla,
tel.: 485 101 523,
e-mail: pokladna@saldovo-divadlo.cz.
Prodejní doba:
úterý až pátek 12.00–18.00 hodin
a vždy hodinu před začátkem představení.
Vstupenky lze zakoupit v městském informačním centru.

Další informace o programu získáte na
www.saldovo-divadlo.cz,
e-mail: info@saldovo-divadlo.cz.

Ohodnoťte naše představení na portále
www.i-divadlo.cz.

POMŮCKA: DOT, DU, THOR	BÁJNÝ ČESKÝ KNÍŽE	RYCHLE	INICIÁLY HERCE VAŠUTA	PRUH		ČÁST VODOVOD. ODPADU	SPÉCHAT	SOLMIZAČNÍ SLABIKA	PŘEDLOŽKA		NAUŠNICE	TURECKÉ HLAVNÍ MĚSTO	MOJI		POVEL PRO PSA	NE TAK ŠIROKÝ
MAGISTRÁT HL. M. PRAHY ZKR.					VÝPLŇ OKNA TEČKA ANGLICKY					OTÁZKA NA MÍSTO EL. POŽAR. SIGNALIZACE				TY NĚMECKY		
1. DÍL TAJENKY														TEPRVE KLÍČ ANGLICKY		
INICIÁLY FOTBALISTY PANENKY			POHOVKA S OPĚRADLY HUDEBNÍ ŽÁNŘ					OPAK LYRIKA VÝPRAVNÁ BÁSEŇ						OKÁIKNUTI VNITŘEKEM		
PULZ				CVIKY NA HRAZDĚ MPZ RUMUNSKA					VYKOUPENÍ NÁDOBKA SE ZATAVENÝMI HRDLEM							
ŘÍČNÍ RYBA					DROBNÁ ŽENSKÁ OZDŮBKA KOUT					HLASITÁ LOKNUTI SPZ PRAHY					SARMATÉ	CO
	KYT	SEVEŘAN LISTNATÝ STROM				ZNAČKA LIMONÁD SILNĚ VÁT					INIC. BYV. POL. RAŠINA ŘEKA V JABLONCI			ATLET. KLUB ANGL. ZKR. CHEMICKÝ PRVEK (BR)		
PROUD				PŘEDLOŽKA TECH. SPR. KOMUNIKACÍ ZKR.			VZDÁLE- NOST MEZI ROSTLINAMI KOROZE					TROCHU ZASTARALE UKAZOVACÍ ZÁJIMENO				
ZNAČKA MILILITRU			STARONĚM. BŮH UHEL. SKLA- DY ZKR.					KONZERVU- VAT KOUŘEM NÁZEV HLÁSKY Š					VRANIK KNÍŽNĚ ZEVNITŘ			
VOJENSKÁ JÍDELNÍ NÁDOBA					SMYČKA						2. DÍL TAJENKY					
TŘPYT					NEHLUČNĚ						CHUDO- KREVNÝ ČLOVĚK					

Jméno: příjmení:

tel.: e-mail:

Hrajte o 3 x 2 vstupenky na libovolné představení z repertoáru DFXŠ. Tři vylosované výherce budeme kontaktovat na začátku měsíce října. Vyplněnou křížovku pošlete do 29. 9. 2017 na adresu: Divadlo F. X. Šaldy – marketing, Zhořelecká 344/5, 460 01 Liberec. Vážení diváci a čtenáři, na vaše ohlasy se těšíme na výše uvedené adrese nebo na e-mailu: info@saldovo-divadlo.cz. Výherci poslední křížovky jsou: Lucia Klúčouská, Zuzana Lišková a Miloš Rund. Gratulujeme.

PODĚKOVÁNÍ SPONZORŮM A PARTNERŮM DIVADLA

Generální partner divadla:

Partneři divadla:

Mediální partneři:

JIMMY'S – DIVADELNÍ KLUB NABÍZÍ POSEZENÍ PŘED, BĚHEM, ALE I PO SKONČENÍ DIVADELNÍCH PŘEDSTAVENÍ

V ZÁŘI PETROLEJOVÝCH LAMP

Zcela mimořádné a ojedinělé taneční představení čeká diváky v polovině listopadu roku 2017. V Divadle F. X. Šaldy se rozzáří Petrolejové lampy. Mistrovské psychologické drama Jaroslava Havlíčka proslavil svým filmovým zpracováním režisér Juraj Herz. Tragický příběh energické a nepoddajné Štěpánky se zapsal do povědomí diváků především díky skvělému hereckému výkonu Ivy Janžurové a Petra Čepka.

Petrolejové lampy byly uvedeny i v dramatinizaci Ivana Rajmonta na několika českých scénách. Pro tanec nebyly doposud objeveny... Svoji premiéru zažijí právě v libereckém divadle! Zároveň se mohou diváci těšit, že pozvání přijal jeden z nejlepších českých choreografů, skvělý libretista a režisér Libor Vaculík, a za úžasných tónů Leoše Janáčka nabídne právě on divákům svoje Petrolejové lampy!

Setkání s Liborem Vaculíkem bude opravdu výjimečné. Tento choreograf a režisér vytvořil několik desítek celovečerních a kratších baletních titulů, jež se s úspěchem hraje mnoho let téměř na všech českých baletních scénách. Několik let stál v čele souboru Balet Bratislava a Pražského komorního baletu. Je také autorem tanečního muzikálu Edith – vrabčák z předměstí, který se hraje již 17 let v plzeňském divadle a nejen tam. Jeho tvorbu a umělecké směřování nejvíce ovlivnil legendární režisér Jozef Bednárík, se kterým v Národním divadle v Praze vytvořil čtyři nezapomenutelná taneční představení. Máme se na co těšit!

ROZHOVOR S LIBOREM VACULÍKEM

Pane Vaculíku, jste velmi zkušený a známý choreograf, který spolupracoval s mnoha divadly napříč Českou republikou. V Liberci jste ovšem poprvé. Za jakých okolností vznikla nabídka našeho divadla?

První impuls ke spolupráci vzešel od paní Aleny Peškové, která v současnosti vede baletní soubor. Oslovila mě a spolu jsme přemýšleli a hledali, jaký titul by byl pro tento soubor vhodný. Navrhl jsem jí komorní inscenaci o prokletých básnících *Úplné zatmění*, kterou jsem před několika lety uvedl v Brně. Raději se s novým souborem seznamuji při práci na hotovém a osvědčeném představení. Lépe mohu poznat možnosti a přednosti tanečnicků a sžít se s nimi. Vyskytla se ovšem drobná překážka. K uvedení příběhu o P. Verlainovi a A. Rimbaudovi jsem potřeboval do titulních rolí nejen tanečnický, ale i herce. Proto jsme s paní Peškovou hledali dál... V tu dobu jsem zkoušel v pražském divadle Kámen svoji úplně první činoherní inscenaci a byl jsem zcela pohlčen textem Jaroslava Havlíčka. A právě jeho *Petrolejové lampy* mě napadly

jako dobrá volba pro liberecký baletní soubor. Můj nápad se paní Peškové velmi zalíbil a souhlasila, že v Liberci uvedu *Petrolejové lampy*. Poprvé jako taneční drama!

Pokud připravujete něco nového a originálního jako v případě Petrolejových lamp, kde hledáte inspiraci? Nejprve přečtete knihu, pustíte si film nebo zhlédnete činoherní představení? Za úspěchem vašich děl jistě stojí dokonalá příprava!

Pro mě je nejdůležitější jít vlastní cestou! Nehledám inspiraci ve filmu ani v žádném jiném představení. Baví mě poprat se s tématem po svém. A buď to vyjde, nebo ne... Důležité je pro mě pochopit hlavní myšlenku celého příběhu a znát skvěle autorův text. Pak mohu vytvořit libreto – scénář pro celé představení. U *Petrolejových lamp* jsem vytvořil dějovou linii tak, aby ji tanečnické dokázali pohybem „převyprávět“.

Předpokládám, že tou největší inspirací je pro vás hudební předloha? V tomto případě to nebude nikdy menší než významný český skladatel Leoš Janáček... Proč právě on?

Mám moc rád Leoše Janáčka pro jeho vztah k české zemi. Pro jeho hudební rozmanitost. Janáčkovy skladby jsou nejen plné něhy, citu, nostalgie, ale jsou rovněž dramatické, vznětlivé, až bouřlivé. Vznikaly koncem 19. a na přelomu 20. století. Tedy přesně v době, ve které se odehrává příběh Štěpky a Pavla, hlavních postav *Petrolejových lamp*. Inspirovaly mě! Poslechem rozsáhlé tvorby Leoše Janáčka jsem strávil mnoho času a hledal jsem skladby, u nichž jsem si dokázal představit v jasných obrysech dějovou zápletku. Definitivní hudební podobu *Petrolejovým lampám* však vtiskl Petr Malásek, který mnou vybrané skladby propojil do kompaktního celku.

Vaše nároky na interprety jsou vysoké. Dokážete být nekompromisní, nebo někdy přimhouříte oko, když se tanečnickovi nedaří?

Nejraději tvořím choreografii tanečnickům přímo na tělo. Chci, aby se cítili dobře, sebejistě, a tím pádem mohli vnést do představení skutečné emoce. Aby technika nebyla jediným prostředkem k vyjádření. Takže neřeším výšku skoku či počet *pirouettes*. Zajímá mě hloubka prožitku.

S baletním souborem v Liberci se uvidíte, jak jsem zmínila, poprvé. Zvědavost, s jakými tanečnickými budete nyní spolupracovat, vás jistě přivedla do hlediště jako diváka. Viděl jste nějaké představení?

Vážení a milí diváci, vítám vás v nové divadelní sezóně. Věřím, že jste v uplynulém létě načerpali dostatek sil stejně jako členové našeho mezinárodního baletního souboru, kteří jsou nyní opět připraveni předvést vám to nejlepší ze svého těla i duše.

Tento podzim pro vás připravujeme premiéru tanečního divadla *Petrolejové lampy – obrázky z Jilemnice*. Jejím libretistou, režisérem a choreografem je dnes již legenda českého moderního baletu Libor Vaculík. A já si velmi považuji toho, že pro náš soubor připravuje původní inscenaci a choreografii „staví“ našim tanečnickům přímo na tělo. Samotná Havlíčkova předloha – proslavená především filmovým zpracováním Juraje Herze – je velkým lákadlem. A pokud se podaří realizovat scénické návrhy Radka Honze, budeme tu mít opravdovou lahůdku.

V říjnu se ovšem rozloučíme s naším tanečním dramatem *Gazdina roba*. O této inscenaci se hovořilo v několika televizních dokumentech a Jaroslav Kolář, držitel Liberecké Thálie, se s rolí Mánka ocitl v širší nominaci na „velkou“ Thálii. Nenechte si proto ujít tuto derniéru, kde vám autorka hudby Gabriela Verdelho naposledy zahraje a zazpívá... o smrti, o lásce, o světě...

Na repertoáru nám ale stále zůstávají naše oblíbené tituly. *Romeo a Julie*, *Spící krasavice*, *Dr. Jekyll & Mr. Hyde*, *Dům Bernardy Alby* a naše poslední novinka *Posedlost baletem II*. A v adventu opět série oblíbených *Louskáčků*. Tentokrát ale série poslední... Doufám tedy, že je z čeho vybírat. A já i celý baletní soubor se budeme opět těšit na setkání s vámi v obou našich hledištích.

Alena Pešková, šéf baletu

Ano, zhlédl jsem baletní představení *Romeo a Julie* a byl jsem velmi mile překvapen úrovní zdejších tanečnic a tanečnicků! Chci vycházet z jejich možností, a pokud to půjde, chci jít ještě dál... Můj pohybový slovník pro ně bude odlišný, než na co jsou zvyklí, takže doufám, že vzájemně najdeme co nejzajímavější formu sdělení a výsledek se bude vám, divákům, líbit.

Co je pro vás největší odměnou ve chvíli, kdy je inscenace dokončená a začne se hrát? Kladná kritika? Vyprodané hlediště?

Kritika pro mě není důležitá. To mě nikam neposouvá. Ohlas diváků je velmi potěšující a dává mé práci smysl. Pro mě jako autora je ovšem největší odměnou, když cítím, že se mnou tanečnické táhnou za jeden provaz a že se nám podařilo najít ten cíl společně. A věřte, že cesta k cíli není nikdy jednoduchá!

-brez-

Libor Vaculík

Šaldovo divadlo

1. pá. ZAMILOVANÝ SHAKESPEARE
[M. Norman, T. Stoppard, L. Hall, P. Cunneen]
Komédie podle oscarového filmu, konec ve 21.30 h.
Zadáno pro Preciosu.
5. út. JEJÍ PASTORKYŇA [L. Janáček]
O/3 Bolestný příběh o podobách lásky – opera, jež dobyla svět!
Konec ve 21.35 h.
6. st. MNOHO POVYKU PRO NIC [W. Shakespeare]
Č1/6 Slavná komedie o intrikách a pomluvě, konec ve 21.15 h.
8. pá. FUNNY GIRL [J. Styne, I. Lennart, B. Merrill]
K5/9 „Vstupte do záře reflektorů aneb slavný muzikál opět dobývá Liberec“,
konec ve 22.00 h.
9. so. DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ
Pozvánka do zákulisí DFXŠ,
prohlídky začínají v 9.00, 10.00, 11.00 a 12.00 hodin.
10. ne. TESTOSTERON [A. Saramonowicz]
Komédie o mužích, jací opravdu jsou, konec ve 21.30 h. **Do 15 let nevhodné.**
14. čt. RIGOLETTO [G. Verdi]
„Kletba nebo osud?“ Konec ve 22.00 h.
17. ne. DOBRODRUŽSTVÍ HASTRMANA TATRMANA [D. Pražáková]
RD/5 Pohádka o hashrmanovi, který se touží stát vodnickým králem,
host: DS Julie Jurištové, **začátek v 15.00 h.**
18. po. KOMORNÍ KONCERT ve foyer Šaldova divadla, **začátek v 17.00 h.**
19. út. SPÍCÍ KRASAVICE [P. I. Čajkovskij, D. Záboj]
OB/5 Příběh dospívání – slavný balet s orchestrem, konec ve 21.15 h.
21. čt. POPRASK NA LAGUNĚ [S. Goldoni]
Pizza, komedie, Itálie. Konec ve 21.15 h. **Komedie roku**
22. pá. PANNA ORLEÁNSKÁ [P. I. Čajkovskij]
PŠ „Rozhodnout se znamená stát se svobodným“, premiéra, konec ve 22.00 h.
23. so. MNOHO POVYKU PRO NIC [W. Shakespeare]
K6/ČB/8 Slavná komedie o intrikách a pomluvě, konec ve 21.15 h.
24. ne. MONTY PYTHON'S SPAMALOT [E. Idle, J. duPrez]
Muzikál láskyplně vykrádající film Monty Python and the Holy Grail,
konec ve 21.30 h.
26. út. JEJÍ PASTORKYŇA [L. Janáček]
K2/9 Bolestný příběh o podobách lásky – opera, jež dobyla svět! Konec ve 21.35 h.
28. čt. DON JUAN [inscenace T. Svobody volně podle Molièra]
Č2/5 „Hudební road movie“, konec ve 21.10 h., **do 12 let nevhodné.**
29. pá. ROMEO A JULIE [A. Pešková, S. Prokofjev, W. Shakespeare]
K5/10 Film-balet, konec ve 21.20 h.
30. so. PANNA ORLEÁNSKÁ [P. I. Čajkovskij]
PŠ2 „Rozhodnout se znamená stát se svobodným“, 2. premiéra, konec ve 22.00 h.

Malé divadlo

9. so. POSEDLOST BALETEM II
K6/ČB/7 „Liberec má talent?!“ – průvodce světem tance, konec ve 20.30 h.
13. st. ATOMOVÁ KOČIČKA [T. Dianiška]
K3/10 Bláznivá sci-fi komedie z harcovských kolejí, konec ve 21.00 h.
14. čt. ATOMOVÁ KOČIČKA [T. Dianiška]
Bláznivá sci-fi komedie z harcovských kolejí, konec ve 21.00 h.
21. čt. KPLO – beseda s vlásenkářkami, **začátek v 16.00 h.**
22. pá. VÁLKA [L. Norén]
Č/6 O konci lidství v nedávné evropské válce, konec ve 20.50 h.
30. so. SRNKY [T. Svoboda]
Neobyčejné příběhy z Liberce, konec ve 20.30 h.

Začátky představení, není-li uvedeno jinak, jsou v 19 hodin.

Rezervace: www.evstupenka.cz.
Nejrychlejší nákup vstupenek na kulturu z domova.

Šaldovo divadlo

1. ne. ZAMILOVANÝ SHAKESPEARE
[M. Norman, T. Stoppard, L. Hall, P. Cunneen]
Komédie podle oscarového filmu, **začátek v 16.00 h.**
4. st. THAÏS [Jules Massenet]
OB1/5 Zapomenutá opera se světoznámou melodií. Konec ve 21.45 h.
7. so. ABSOLVENT [T. Johnson, Ch. Webb, C. Willingham, B. Henry]
Rozepnul bys mi šaty, Benjamine? Konec ve 21.30 h.
8. ne. FUNNY GIRL [J. Styne, I. Lennart, B. Merrill]
„Vstupte do záře reflektorů aneb slavný muzikál opět dobývá Liberec“,
začátek v 16.00 h.
11. st. JEJÍ PASTORKYŇA [L. Janáček]
K3/11 Bolestný příběh o podobách lásky – opera, jež dobyla svět! Konec ve 21.35 h.
12. čt. ŠKOLA ŽEN [Molière]
Klasická komedie o tom, že... s ženou se oženit je přece hrozný risk!
Začátek v 18.00 h., zadáno pro DencolHappel CZ.
13. pá. MNOHO POVYKU PRO NIC [W. Shakespeare]
K5/11 Slavná komedie o intrikách a pomluvě, konec ve 21.15 h.
15. ne. SYMFONICKÝ KONCERT [A. Dvořák, L. Janáček]
ON/3+SK/3 Hraje orchestr DFXŠ, dirigent: Stanislav Vavřínek, sólo: Jiří Hanousek.
18. st. GAZDINA ROBA [G. Preissová, A. Pešková, G. Vermelho]
Hudebně-taneční divadlo na motivy stejnojmenného dramatu,
konec ve 20.50 h., **derniéra.**
19. čt. TAJUPLNÝ OSTROV [J. Verne]
VEŘEJNÁ GENERÁLKA – začátek v 10.00 h.
20. pá. TAJUPLNÝ OSTROV [J. Verne]
PŠ Veselý kankán pro celou rodinu, premiéra, konec ve 21.15 h.
21. so. CYRANO [E. Rostand]
Příběh plný hrdosti a lásky, který rozhodně nezestárnul.
Hrají: M. Hofmann, J. Čvančarová / E. Elsnerová, L. Jůza ad.
Host: Divadelní spolek Kašpar Praha, konec ve 21.30 h.
22. ne. POPRASK NA LAGUNĚ [S. Goldoni]
Pizza, komedie, Itálie. **Začátek v 16.00 h.** **Komedie roku**
24. út. PANNA ORLEÁNSKÁ [P. I. Čajkovskij]
O/4 „Rozhodnout se znamená stát se svobodným“, konec ve 22.00 h.
26. čt. TESTOSTERON [A. Saramonowicz]
Komédie o mužích, jací opravdu jsou, konec ve 21.30 h.
27. pá. AIDA [G. Verdi] Milostný příběh s příchutí exotiky, konec ve 21.50 h.
28. so. TAJUPLNÝ OSTROV [J. Verne]
PŠ2 Veselý kankán pro celou rodinu, 2. premiéra, konec ve 21.15 h.
29. ne. RIGOLETTO [G. Verdi]
ON/4 „Kletba nebo osud?“ **Začátek v 16.00 h.**

Malé divadlo

4. st. STRASTI ŽIVOTA [Ch. Levin]
Manželství (a nejen) po izraelsku, konec ve 21.00 h.
5. čt. MUČEDNÍK [M. von Mayenburg]
VEŘEJNÁ GENERÁLKA – začátek v 10.00 h.
6. pá. MUČEDNÍK [M. von Mayenburg]
PM Je normální, že dívky plavou v bikinách? Premiéra, konec ve 20.50 h.
8. ne. MYSTERIA BUFFA [D. Fo]
Čtyři veselé výstupy na biblická témata od slavného autora
a dvou komediantů, konec ve 21.00 h.
11. st. MUČEDNÍK [M. von Mayenburg]
Č1/7 Je normální, že dívky plavou v bikinách? Konec ve 20.50 h.
14. so. VÁLKA [L. Norén]
K6/ČB/9 O konci lidství v nedávné evropské válce, konec ve 20.50 h.
18. st. ACHICH... [A. Goldflam]
Nejen povzdech, ale i féerie o 11 obrazech napsaná pro DFXŠ,
konec ve 21.30 h.
19. čt. MUČEDNÍK [M. von Mayenburg]
Č2/6 Je normální, že dívky plavou v bikinách? Konec ve 20.50 h.
20. pá. JARRET – 25 LET
Narozeninový koncert se spoustou hostů a hromadou vzpomínek,
konec ve 22.15 h.
22. ne. SNĚHURKA A SEDM TRPASLÍKŮ
Účinkuje MALEX Ballet School, **začátky v 15.00 a 17.00 h.**
24. út. KPLO – popremiérová beseda k opeře Panna orleánská, **začátek v 16.00 h.**
25. st. SRNKY [T. Svoboda]
Neobyčejné příběhy z Liberce, konec ve 20.30 h.
26. čt. POSEDLOST BALETEM II
OB2/5 „Liberec má talent?!“ – průvodce světem tance, konec ve 20.30 h.
27. pá. VÁLKA [L. Norén]
K5/12 O konci lidství v nedávné evropské válce, konec ve 20.50 h.
29. ne. SŮL NAD ZLATO [B. Šimková]
RD/6 Volně zpracovaná pohádka pro děti z díla B. Němcové, host: DAP Praha,
začátek v 15.00 h.